

משולחנו...

פברואר 2018 בבית הפלמ"ח

החודש ביקרו בבית הפלמ"ח 7,174 מבקרות ומבקרים, באולם "מלווי השיירות" נערכו שלל אירועים מרגשים: ערב השקת הספר על סיורי הפלמ"ח - "לנו קוראים המשעול והרוח" - מאת ד"ר אלדד חרובי ויואב רגב, השקת מגזין "אתרים" של המועצה לשימור אתרים, ערב לציון 50 שנה לקרב בית קשת. אירוח חברי הנהלת ארגון "צוות" והנספחת הצבאית הבריטית. היריעה תקצר מלהכיל, מרוב התרגשויות אנחנו נאלצות לברור ולהביא בפניכם רק מעט שבמעט.

תמונת החודש:

קציני סגל בה"ד 1 ביום עיון שנושאו היה "מרוח הפלמ"ח לרוח צה"ל", יושבים במעגל שיח לדבר על הטקסטים של יצחק שדה, כל זה תחת תערוכת הגבורה.

בחזרה לתש"ח - מאירועי פברואר 1948

פיצוץ גשר שיח חסיין

גשר שיח חסיין שליד קיבוץ מעוז חיים פוצץ לראשונה ב"ליל הגשרים", ה-16 ביוני 1946 ע"י הפלמ"ח, ושוקם לפני מלחמת העצמאות.

ב-14 בפברואר 1948, יצאו אנשי הפלמ"ח עמיקם אלון וצבי משה פרוצל, במסגרת "מבצע הל"ה", לפיצוץ הגשר באמצעות טנדר עמוס בחומר נפץ, זאת כדי להביא לקריסתו ולמניעת מעבר כוחות אויב מכיוון ירדן.

השניים הצליחו לפרוץ את המחסומים ולפוצץ את המכונית על הגשר. אלון הצליח לקפוץ מהגשר לנהר הירדן ולהינצל, ואילו פרוצל שהיה החבלן שהפעיל את המטען, נהרג, כנראה, מכדורי חיילי הלגיון.

שייקה גביש, המ"פ, התייחס לימים לתכנון, לביצוע ולתוצאות: "פעולה שלקחה בחשבון סיכון רב, עם סיכויים גם להצליח. לא שלחנו מתאבדים... עשינו את הכל, תדרכנו את האנשים... שניהם הלכו עם סיכוי מאוד טוב להגיע לגשר, להפעיל את החומר, לסגת ולקבל חיפוי מלא מהכוחות שנמצאים בגדה שלנו – ולצאת מזה שלמים."

בסוף מלחמת העצמאות, המליץ שייקה על שני הלוחמים לקבל את אות הגבורה.

הגשר שוקם פעם נוספת לאחר הסכם השלום עם ירדן.

בתמונות: צבי פרוצל וטופס ההמלצה להענקת אות הגבורה שהגיש מפקדו שייקה גביש.

1

מוסד הצליחה להענקת אות הגבורה

תאריך: 1

1. פרטים אישיים

שם: ד"ר. מ. פרוצל

שם: צבי

תאריך: 1.2.48

2. מידע על המעשה

א. תאריך: 13 בפברואר 1948

ב. שעה: 23.35

ג. מקום: גשר שיח חסיין

ד. תיאור המעשה: נשקט השפלה אשר עברה מפלצת את המעלה מספר המכוניות והחבלן המפוצץ.

ה. תיאור המעשה: מכונית אחת לשנה 1948 מפוצצת על ידי חומר נפץ על מנת לפוצץ את הגשר. הגשר חפוס ע"י כזה גרורו בקיפים עם מכוניות יריה. המכונית לא הצליחה לעלות על הגשר, נפחחה על חוקה. הנ"ל הפעיל את החומר, צאצא, וחל לאורך כל הגשר לצדו הכני והפחכא בסוף. אחר ואח נסבא ע"י האויב ונהרג.

ה. את המעשה המומלץ

ו. מספר, דרגה, תפקיד, ושם המפקד הממליץ: 11362 סרן כ"ד מקליאר יפעייהו

תאריך המלצה: 26.4.49

ח. חתימת המפקד הממליץ

ח. חתימת המפקד הממליץ

"מעגלים משלימים בראי האקדמיה והשדה"

בית הפלמ"ח גאה להיות חלק מאגף משפחות הנצחה ומורשת של משהב"ט.

החודש ארחנו את הכנס המרגש: "מעגלים משלימים בראי האקדמיה והשדה". בכנס הייחודי הוצגו מחקרים חדשניים בנושא אובדן ושכול פרי שיתוף פעולה בין האגף וחוקרים מובילים מהאקדמיה. הכנס, בהובלתו של סמנכ"ל וראש האגף מר אריה מועלם – היה חשוב, מעניין, ועורר הדים רבים. נעל אותו מנכ"ל משהב"ט, האלוף (מיל') אודי אדם.

אודי אדם, מנכ"ל משרד הביטחון

אריה מועלם, סמנכ"ל וראש אגף משפחות, הנצחה ומורשת

בול חדש לצ'יזבטרון!

לכבוד שנת ה-70 להקמת המדינה, הוציא השרות הבולאי בול המציין 70 שנה לצ'יזבטרון! רבקה קרמר, מעמודי התווך של בית הפלמ"ח וממקימי הצ'יזבטרון, הביאה אותו בהתרגשות - כולנו התרגשנו איתה!

על הבול מתנוסס תצלום של הופעת חברי הצ'יזבטרון מתחת לאוהל, חלק מאיור של אריה נבון וסמל הפלמ"ח. על עיצוב הבול אחראים ראגנת אברהם דדון וטוביה קורץ, ועל עיצוב המעטפה והחותמת ראגנת אברהם דדון.

חיים גורי כתב: "להקת הצ'יזבטרון קמה מתוך הפלמ"ח במלחמת העצמאות, וליוותה את צבא האביונים, העולה מן המחתרת אל מול פני המלחמה החזקה".

לציון יום השנה לקרב בית-קשת, ההצגה "סיפור אהבה ארץ-ישראלי" הגיעה שוב לבית הפלמ"ח. בתמונה: פנינה גרי, כותבת ההצגה, שהייתה ארוסתו של עלי-בן-צבי, והשחקנית עדי ביילסקי, שמגלמת אותה בהצגה.

ד"ר צבי צמרת, המנהל לשעבר של "יד-בן-צבי" הגיע לספר על הנשיא יצחק בן-צבי ורעייתו רחל ינאית. האולם היה מלא מפה לפה.

לגמרי במקרה הערב התקיים ביום האהבה הלועזי.

י"א באדר – יום ה"הגנה"

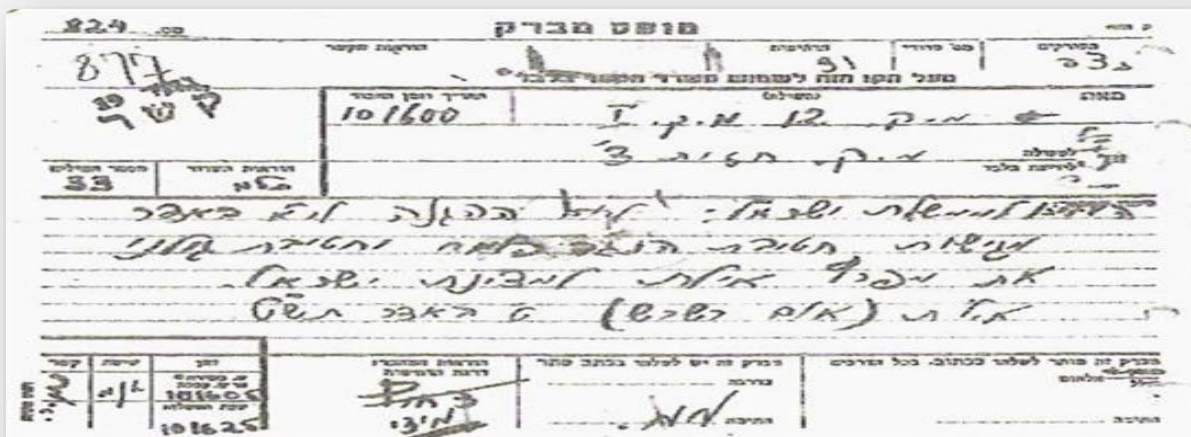
לפי האתר "נוסטליגיה און ליין" - לקראת תום מלחמת העצמאות הוחלט במחלקת התרבות (מחת"ר) של צה"ל (שהפכה לימים למפקדת קצין חינוך ראשי), על דעת ראש הממשלה ושר הביטחון דאז, דוד בן גוריון, להכריז על יום תל-חי, י"א באדר, כ"יום ההגנה" ולציין בבסיסי צה"ל בטקסים ומסדרים מיוחדים.

להלן הקישור לאתר.

<http://www.nostal.co.il/Site.asp?table=Terms&option=single&serial=1121&subject=%E0%E9%F8%E5%F2%E9%ED&portal=%E0%E9%F8%E5%F2%E9%ED%20%E5%F9%F0%E9%ED>

רצה הגורל ובי"א אדר התש"ט מלחמת העצמאות טרם תמה, וכוחות צה"ל עדיין היו עסוקים במבצעים האחרונים - "לוט" ו"עובדה", כך שבסופו של דבר צוין "יום ההגנה" רק בכרזות של מחלקת התרבות וכן במברק המפורסם שנשלח ע"י כובשי אילת:

אנחנו ציינו את "יום ההגנה" עם ארגון חברי ה"הגנה", "צוות", ומאות חניכי המכינות הקד"צ התל-אביביות.

יום העיון נשא את הכותרת "**מה בין תל אביב לתל חי**". בירך סגן ראש עיריית תל אביב אסף זמיר, והרצו בו בין השאר: דני זמיר, ד"ר אורי כהן וד"ר מרדכי נאור, תא"ל (מיל) ד"ר אפרים לפיד, וכן השר לשעבר משה (בוגי) יעלון.

בתמונה: פאנל פעילים בתל אביב.

עוד מאירועי החודש בבית

מרוח הפלמ"ח לרוח צה"ל –

יום עיון לסגל בה"ד 1

יום העיון המסורתי של סגל בה"ד 1 היה בסימן "70 שנה לתש"ח – מרוח הפלמ"ח לרוח צה"ל".

את היום פתח מפקד הבה"ד, אל"מ גור שרייבמן, בקריאת שירו של אלתרמן "ליל חניה", שיק'ה גביש שוחח על רוח הפלמ"ח, פרופ' שמחה גולדין – על רוח צה"ל ממבט אישי. את הסיורים והסדנאות הקדשנו ל"תרבות המעגל" ורב השיח בחן – מה נותר היום מרוח הפלמ"ח בצה"ל. השתתפו בו אלוף (מיל) עמוס חורב, אלוף (מיל) אורי אור ותא"ל עופר וינטר. את היום קינחנו עם ההצגה "סיפור אהבה ארץ-ישראלי". היה יום מרתק ומעורר מחשבה!

מפקד בה"ד 1 יחד עם אלוף (מיל) אורי אור

מימין: המדריך איציק עם החיילים בתערוכת שירו של אלתרמן. משמאל: החיילים אווזים בתיק שהופק במיוחד ליום זה. פייר, התרגשנו.

התנסות חניכי ביסל"ח בבית הפלמ"ח

לאחר ניסיון מוצלח מאוד לפני כמה חודשים, הגיעו שוב חניכי קורס המ"כים מביסל"ח להדרכה ולהתנסות בבית הפלמ"ח.

כ-10 חיילים הגיעו בתחילת החודש להכשרה אותה העביר שי, מדריך סטודנט בבית הפלמ"ח. בהמשך החודש הגיעו חבריהם לקורס ועברו הדרכה עצמית ע"י חניכי הקורס ובליווי מדריכי הבית.

את הדיונים הסוערים שניהלו חניכי הקורס – נזכור עוד זמן רב!

תנועת "החלוץ" ערכה כנס הסברה למכינות קדם צבאיות

אבישי בן אהרון, רכז "החלוץ" להגשמה משותפת", בנו של יריב בן אהרון ונכדו של יצחק בן אהרון, סיפר בנאומו:

"היה לי חלום להקים 3 מכינות ע"ש 3 חטיבות הפלמ"ח: יפתח, הראל והנגב... אמנם את החלום לא הגשמתי, אבל בכל פעם שאני מבקר בבית הפלמ"ח, אני מזכר בהבטחה הזאת לעצמי. הרוח המיוחדת שהפלמ"ח מסמל בעיניי היא של חיבור בין צבאיות והצורך לשירות בטחוני, לבין חברה ראויה, חינוך, התיישבות. הדבר הזה הוא לא רק צבא, הוא לא רק חברה, אלא תמהיל של כל הכוחות שפועלים על העולם ועל האדם, ועדיין מצליח לייצר בסופו של דבר מוסד שהוא שוויוני, הומניסטי, ישראל שהיינו רוצים לראות.

את התמהיל הזה אני מחפש בחיים כל הזמן. להימשך לכל אחד מהקצוות, להיות רק הומניסטי או רק צבאי זה נורא קל. להחזיק את כל העולמות ביחד זו תכונה שראוי לחנך אליה".

חניכי המכינות
במעגלי שיח

טל אלמליח, ראש מכינת רבין בקיבוץ אדמית הסמוך לחניתה, מדריך לשעבר בבית הפלמ"ח, יחד עם חניכיו, תומר ועופר, מצטלמים בתמונה שלא הייתה מביישת את העלייה לחניתה שמצולמת מאחוריהם!

מי מכיר מי יודע?

משפחתו של יצחק ביברמן, לוחם חטיבת "הנגב" ממגויסי חוץ-לארץ, הגיעה לצפות במיצג "יד לגח"ל". ב"אוצר תמונות הפלמ"ח" הם מצאו תמונות שלו ושל חבריו והצטלמו לצד האקורדיון שנתרם על ידו לבית הפלמ"ח.

המשפחה מבקשת לזהות את החברים בתמונה ולמצוא מכרים שיוכלו לספר.

קורס מדריכות מוזיאונים

המדריכות החיילות שהתגייסו באוגוסט ובנובמבר יצאו לקורס מדריכות מוזיאונים מטעם יחידת המוזיאונים של משרד הביטחון. הקורס כולו התקיים במוזיאון בתי האוסף לתולדות צה"ל בתל אביב.

מקווים שהייתה להן למידה משמעותית בקורס וצופים להן שירות משמעותי בבית הפלמ"ח!

"אנחנו מגש
הכסף"
70 לתש"ח
בבית הפלמ"ח

